

LAUSUNTO

22.5.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asia: Lausuntopyyntönnne varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksistä (OKM059:00/2012)

Toimihenkilöliitto ERTO ry lausuu kunnioittaen varhaiskasvatusta koskevan lainsäädäntöryhmän esityksistä seuraavaa (viite OKM059:00/2012)

Henkilöstön kelpoisuus (6. luku)

Esityksellä tiukennetaan lainsäädännössä olevia muodollisia *lastenhoitajan* kelpoisuusvaatimuksia. Esityksen pykälien yksityiskohtaisissa perusteluissa (29 §, s. 54-55) todetaan mm., että varhaiskasvatuksen lastenhoitajan

”kelpoisuusvaatimukset täyttäviä tutkintoja olisivat ainoastaan sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (lähihoitaja) ja lapsi- ja perhetyön perustutkinto (lastenohjaaja), sen sijaan muut aiemmin mahdollisesti soveltuviksi katsotut vastaavat tutkinnon, esimerkiksi nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen tutkinto taikka viittomakielisen ohjaajan tutkinto eivät enää toisi kelpoisuutta toimia varhaiskasvatuksessa lastenhoitajana.”

Varhaiskasvatuksen tarpeet ovat erilaisia riippuen asiakkaiden kyvyistä ja lähtökohdista. Lapsen avun tarve kommunikaatioon voi ilmetä fyysisen, kognitiivisen, emotionaalisen, sosiaalisen tai muun vastaavan kehityksen ja oppimisen osa-alueella. Viittomakielen ohjaajien koulutus antaa valmiudet kaikissa näissä tilanteissa tukea lapsen kehittymistä ja osallistumismahdollisuuksia eikä se siis rajoitu pelkästään viittomakielen ohjaukseen. Tällä hetkellä viittomakielisen ohjauksen perustutkinto tuo kelpoisuuden lastenhoitajaksi.

Viittomakielen ohjaajat ovat pieni, mutta kasvava ammattikunta. Työryhmän esityksessä ei ole tuotu esille seikkoja, jotka puoltaisivat lastenhoitajan kelpoisuusvaatimusten tiukentamista siten, että viittomakielen ohjaajat eivät enää jatkossa olisi kelpoisia tehtävään. Työryhmän esitys poistaa viittomakielen ohjaajien kelpoisuus lastenhoitajiksi on vakava virhe eikä se vastaa nykypäivän ja tulevaisuuden haasteisiin. Esityksen hyväksyminen tarkoittaisi, että henkilöt joilla jo on kelpoisuus ja/tai he olisivat sen saamassa, eivät olisikaan jatkossa kelpoisia lastenhoitajiksi. Em. lisäksi muutos aiheuttaisi tilanteen,

jossa lastenhoitajan palvelussuhteessa nyt olevat muuttuisivat muodollisesti epäpäteviksi yhdessä yössä ja esim. vuosikausia mahdollisesti jopa perusteettomissa määräaikaisissa palvelussuhteissa olleiden palvelussuhdetta ei voitaisi muuttaa vakituisiksi lastenhoitajan tehtäväksi. Muutos olisi kyseenalainen Suomen perustuslain kannalta.

Toimihenkilöliitto ERTO ry vastustaa lastenhoitajan kelpoisuusvaatimusten tiukentamista esitetyllä tavalla ja esittää muutoksia sekä 29 §:än että sen perusteluihin.

Esitämme 29 §:ä muutettavaksi seuraavaksi (muutos tumma ja kursiiivi):

29 § Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin on vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, johon sisältyy tai jota on täydennetty lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelman opinnoilla, taikka lapsi- ja perhetyön perustutkinto ***tai muu soveltuva tutkinto.***

Esitämme 29 §:n perustelujen toisen kappaleen uudeksi muotoiluksi seuraavaa (tummennetut kursiiivit lisäyksiä):

Kelpoisuusvaatimuksena varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin olisi vähintään sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, johon sisältyisi tai jota olisi täydennetty lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelman opinnoilla, taikka lapsi- ja perhetyön perustutkinto ***tai viittomakielisen ohjauksen perustutkinto.*** Lapsi- ja perhetyön perustutkinto on humanistisen ja kasvatusalan perustutkinto. ***Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto on humanistisen alan perustutkinto.*** Vaatimus olisi voimassa olevaa lakia tiukempi. Kelpoisuusvaatimukset täyttäviä tutkintoja olisivat ainoastaan sosiaali- ja terveysalan perustutkinto (lähihoitaja), lapsi- ja perhetyön perustutkinto (lastenohjaaja) ***viittomakielisen ohjauksen perustutkinto,*** sen sijaan muut aiemmin mahdollisesti soveltuviksi katsotut vastaavat tutkinnot, esimerkiksi nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen tutkinto ei enää toisi kelpoisuutta toimia varhaiskasvatuksessa lastenhoitajana. Lisäksi laissa edellytettäisiin, että sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa olisi suoritettu lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelman opinnot. (Ammatillisia koulutuksia koskeva uudistus on vireillä, ja koulutusohjelma tulisi jatkossa korvata uudistuksessa käyttöön otettavilla termeillä.) Edellä mainitussa varhaiskasvatuksen koulutuksen tilaa ja kehittämistarpeita koskevassa arvioinnissa (Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 7:2013) nousi esiin varhaispedagogisen osaamisen vahvistamisen tarve ammatillisessa, etenkin lähihoitajan koulutuksessa. Sekä hyväksyttävien tutkintojen tiukentaminen että lähihoitajan tutkinnon suorittaneelta vaadittava suuntautuneisuus vahvistaisivat varhaiskasvatuksessa tarvittavaa ammatillista osaamista. Vastaavasti kuin edellä 26 ja 27 §:ien kohdalla, pykälään lisättäisiin mahdollisuus täydentää tutkintoa myöhemmin kyseisen koulutusohjelman opinnoilla.

Näin ollen lähihoitaja, joka olisi tutkintoa suorittaessaan valinnut jonkun muun koulutusohjelman opinnot, voisi myöhemmin täydentää opintojaan suorittamalla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen koulutusohjelman opinnot ja täten saavuttaa kelpoisuuden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviin.

Toimihenkilöliitto ERTO ry vastustaa lastenhoitajan kelpoisuusvaatimusten tiukentamista siten, että viittomakielisen ohjauksen perustutkinnon suorittaneet eivät enää jatkossa olisi kelpoisia lastenhoitajan tehtävään.

ERITYISALOJEN TOIMIHENKILÖLIITTO ERTO RY

Juri Aaltonen
Puheenjohtaja

Reija Koskinen
Talous- ja henkilöstöpäällikkö